

спеціальності «Фармація». На підготовку в інтернатурі відводиться 1 рік. Практична частина інтернатури проводиться на базі стажування і триває 8 місяців, а освітня частина інтернатури в закладі вищої освіти становить 3 місяці. В процесі навчання фармацевти-інтерни опановують загальні та професійні компетентності. Тому дослідження рівня практичної та теоретичної підготовки інтернів, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом є актуальним.

Метою даного дослідження є аналіз компетентностей фармацевтів-інтернів в процесі проходження освітньої складової інтернатури з використанням методів бібліографічного, математико-статистичного, мета-аналізу, описового і комп'ютерного моделювання та програмування.

Досліджено структуру набуття 2 загальних і 6 професійних компетентностей, проаналізована відповідність професійних компетентностей знанням, умінням та навичкам інтерна. Опрацьовано методику визначення готовності фармацевта до самостійної роботи за 4 критеріями: має знання і описує фахову ситуацію; виконує, демонструє під наглядом; виконує, демонструє самостійно; вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»

Терещенко Л.В., Корж Ю.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

З кожним роком Урядова програма реімбурсації лікарських засобів (ЛЗ) «Доступні ліки» набуває все більшого масштабу. Незважаючи на впровадження в Україні військового стану держава у повному обсязі виконує

свої соціальні зобов'язання перед хронічними хворими по зазначеній програмі. Масштабний характер впровадження цієї програми не може не вплинути на розвиток вітчизняного фармацевтичного ринку (ФР) за різними його сегментами.

Мета дослідження – здійснити аналіз особливостей розвитку вітчизняного ФР за умов провадження програми «Доступні ліки». У дослідженнях ми використовували дані аналітичної системи дослідження ФР «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research», що представлені у відкритих інформаційних джерелах. За результатами аналізу даних можна стверджувати про наявність у 2021 р. позитивної динаміки зростання обсягів продажів ЛЗ, які підлягають реімбурсації за рахунок програми «Доступні ліки», як у натуральних (DDD), так й вартісних вимірах. Доведено, що збільшення питомої ваги (%) зазначеної сукупності ЛЗ у загальних обсягах продажів на вітчизняному ФР у порівнянні з даними 2020 р. дорівнювало 4,5% та 18,9% відповідно.

Станом на 01.02.2021 р. Національна служба охорони здоров'я (НСЗУ), під патронатом якої й знаходиться програма «Доступні ліки» оформила 1229 договорів з юридичними особами, які мають у підпорядкуванні 11828 аптек та аптечних пунктів.

При цьому треба зазначити, що 11620 із них, що складає 98,24% займаються реалізацією ЛЗ за програмою «Доступні ліки» для хворих на серцево-судинні патології, цукровий діабет II типу та бронхіальну астму. В свою чергу 10714 закладів (90,58% відповідно) здійснювали обслуговування пацієнтів на різні розлади психіки, а 8757 (74,05%) – хворих на цукровий діабет I типу. Крім цього, вже 9866 (83,41%) аптечних закладів здійснювали обслуговування хворих на нецукровий діабет. Лівова частка аптечних закладів, які брали участь у державній програмі «Доступні ліки» були розташовані у містах (84,0%).

Слід також відмітити, що переважна більшість аптечних закладів мала приватну форму власності (90,0%). Цей факт є наслідком особливостей розвитку аптечної мережі в Україні, яка сформувалась в останні десятиліття. Необхідно також, зазначити, що в умовах воєнного стану пацієнти можуть отримувати “доступні ліки” як за електронним, так і за паперовим рецептом. Національна служба здоров’я відшкодовує аптекам вартість ліків незалежно від форми рецепта. Як свідчать дані спеціальних джерел, із 11828 аптечних закладів 10131 або 85,65% відпускали такі ліки за е-рецептами.

Важливою позитивною характеристикою розвитку програми є залучення до неї дедалі більше хворих. Так, у 2019 р. їх кількість дорівнювала 149 тис. осіб, а за даними 2021 р. вже 175 тис. чоловік, так приріст показників дорівнював значенню 17,44%.

Таким чином, можна стверджувати, що трансформації, що відбулися в організації проведення Урядової програми «Доступні ліки», щороку позитивно впливають на розвиток ФР. Ці зміни сприяють підвищенню рівня соціально-економічної доступності ЛЗ, які споживають хворі в Україні.

За умов зниження реальної платоспроможності населення у наслідок введення військово стану після 24.02.2022 р., а також фінансової кризи, ефективність реалізації державних гарантій з організації доступної фармацевтичної допомоги хронічним хворим можна розглядати, як важливу складову процесу формування соціальної стабільності у суспільстві.

Можливість отримання ЛП безкоштовно, або з невеликою доплатою, створюють для хронічних хворих сприятливі умови, щодо підвищення рівня споживання товарів на інших ринках, що позитивно впливає на економічний стан у країні в цілому.